

USAID

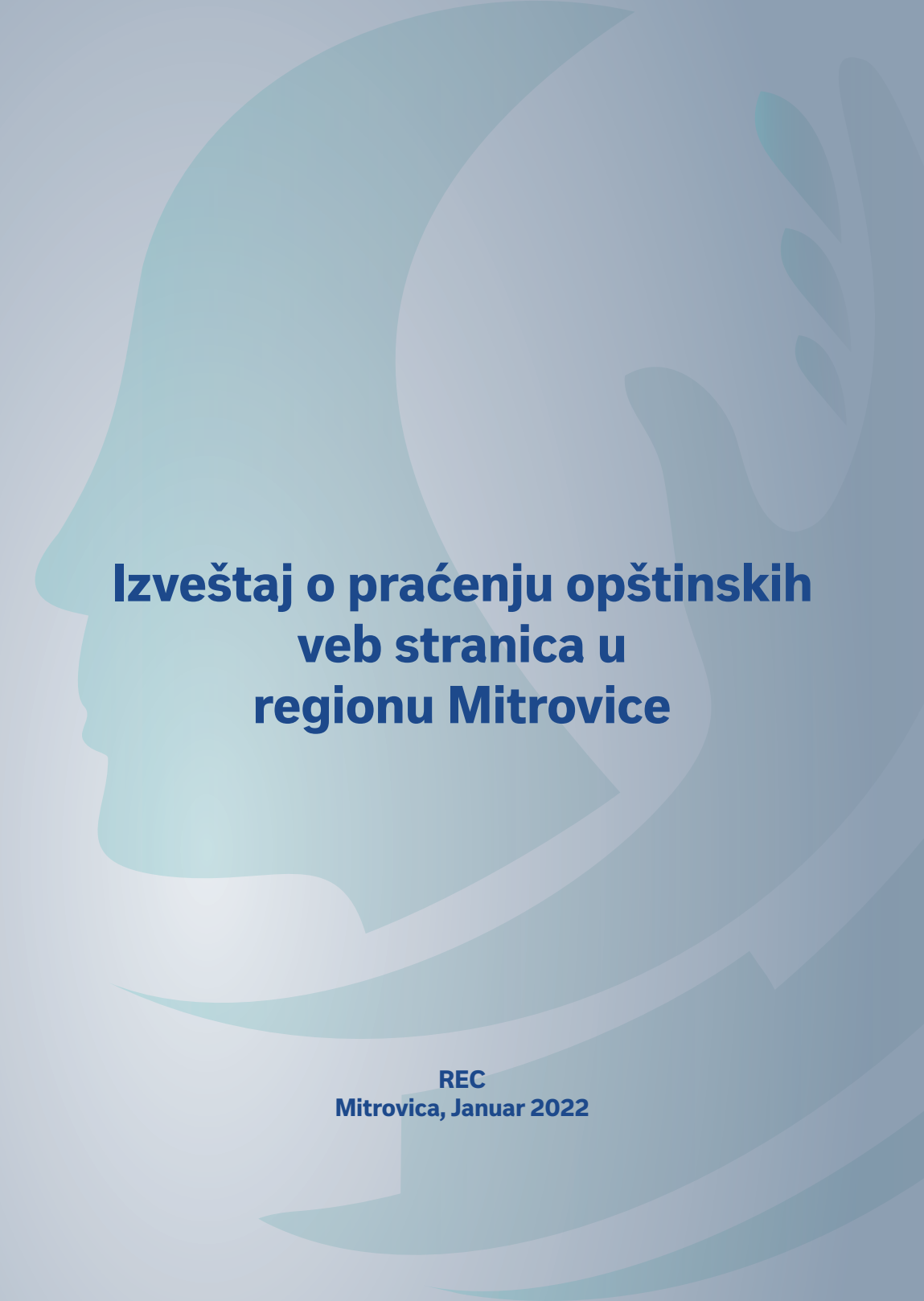
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Izveštaj o praćenju opštinskih veb stranica u regionu Mitrovice

Juni - Decembar 2021

JANUAR | 2022

Izveštaj o praćenju opštinskih veb stranica u regionu Mitrovice

REC
Mitrovica, Januar 2022

Pripremljeno od: Argjenta Kuqi i Besnik Uka
Reconciliation Empowering Communities (REC)

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Ova publikacija je pripremljena u okviru aktivnosti saradnje sa zajednicama koju finansira USAID, a pripremio je REC – Reconciliation Empowering Communities.

Sadržaj

Sažetak.....	5
Metodologija.....	6
Platforme komunikacije sa javnošću.....	7
Upotreba službenih jezika	8
Transparetnost rada skupština opština.....	9
Odluke gradonačelnika.....	10
Izveštaj budžeta i troškova.....	11
Preporuke.....	13

Sažetak

Godine 2020. i 2021. donele su poteškoće u funkcionisanju institucija i u svakodnevnom životu građana uopšte kao rezultat pandemije Covid-19. Neminovno se ide ka digitalizaciji i gura lokalne i centralne institucije da ubrzaju reforme javne uprave, pružajući građanima najkvalitetnije usluge i javno informisanje u realnom vremenu putem virtuelnih platformi. Učešće građana u donošenju odluka, kao i praćenje rada opštinskih institucija su osnovni principi dobrog upravljanja kako bi se osigurala transparentnost, efikasnost i odgovornost u demokratskim procesima jedne zemlje.

Zvanične veb stranice opština treba da sadrže informacije kako bi olakšali pristup na službenim dokumentima kao i usluge za sve, da budu ažurirane i funkcionalne.

Sve javne, lokalne ili centralne institucije su vezane Ustavom Republike Kosovo, kao i nizom zakona i administrativnih uputstava kao što su: Zakon o pristupu javnim dokumentima, Zakon o lokalnoj samoupravi, Zakon o upotrebi jezika, Administrativno uputstvo o transparentnosti u opštinama, Administrativno uputstvo o veb stranicama javnih institucija, da se objave sva zvanična dokumenta i da se svima omogući pristup informacijama.

Iako je Ministarstvo administracije lokalne samouprave u 2018. godini redizajniralo sajtove 38 opština na Kosovu, omogućavajući ujednačavanje standarda za objavljivanje javnih informacija, dve od četiri opštine koje su nadgledane u ovom periodu nemaju službene veb stranice! Ovo je krajnje zabrinjavajuće za građane jer nemaju mogućnost da imaju bilo kakvu informaciju ili dokument u elektronskoj/virtuelnoj ili takozvanoj onlajn formi.

Ovaj izveštaj pokriva praćenje veb stranica opština u regionu Mitrovica, odnosno opština: Južna Mitrovica, Severna Mitrovica, Leposavić i Srbica, tokom perioda jun - decembar 2021. godine, i odražava trenutno stanje opštinskih institucija. Izveštaj takođe i daje preporuke u cilju poboljšanja kvaliteta virtuelnih/onlajn usluga i nivoa transparentnosti i odgovornosti lokalnih institucija.

Metodologija

Metodologija koja je korišćena od strane organizacije Reconciliation Empowering Communities (REC) u pripremi ovog izveštaja uzima u obzir niz zakonskih i podzakonskih akata koji garantuju transparentnost i odgovornost javnih institucija.

Monitorisanje opštinskih veb stranica: Južna Mitrovica, Severna Mitrovica, Leposavić i Srbica, je urađena periodično tokom vremenskog roka juni– decembar 2021, uključujući polja unutar zvaničnih veb stranica.

Tokom perioda praćenja analiziran je i konsultovan sledeći zakonodavni okvir:

- Zakon Br.02/L-37 za Upotrebu Jezika;
- Zakon Br.03/L-040 za Lokalnu Samoupravu;
- Zakoni Br.03/L-048 za Upravljanje Javin Finasijama i Odgovornosti;
- Zakon Br.06/L-081 za p̄r Pristup Javnim Dokumentima;
- Administrativno Uputstvo MJA Br.01/2015 za veb stranice Javnih Institucija;
- Administrativno Uputstvo MLG Nr.04/2018 za Transparentnost opština.

Transparentnost, efikasnost i odgovornost opštinskih institucija se ocenjuje se na osnovu dole navedenih indikatora:

- Platforma virtuelne-online komunikacije opština sa javnošću;
- Da li se koriste službeni jezici tokom objavljivanja od strane opština;
- Objavljivanje dokumenata od strane opština na njihovim zvaničnim veb stranicama;
- Objavljivanje izveštaja i odluke gradonačelnika;
- Objavljivanje budžetskog izveštaja i troškova;
- Objavljivanje srednjoročnog budžetskog okvira 2022-2024;
- Objavljivanje obaveštenja za budžetske rasprave;
- Redovno objavljivanje tromesečnog finansijkog izveštaja.

Platforme komunikacije sa javnošću

Tokom višemesečnog rada u okviru projekta „Uključivanje žena i mladih iz ruralnih i urbanih sredina u aktivno učešće u dijalogu i kreiranju politika na lokalnom nivou“, NVO REC se fokusirala i na onlajn praćenje zvaničnih sajtova opština u regionu Mitrovice za period jun – decembar 2021.

Transparentnost i odgovornost preko lokalnih institucija online opština Južna Mitrovica, Severna Mitrovica, Leposavić i Srbica, smatramo da nije zadovoljavajuća za građane.

Prema administrativnom uputstvu, sva javna dokumenta opštine treba da budu postavljena na zvaničnom sajtu, na osnovu relevantne oblasti, kako bi se olakšao brz pristup građanima i drugim interesnim grupama.¹

Platforme online komunikacije sa javnošću

	Južna Mitrovica ²	Severna Mitrovica ³	Leposavić ⁴	Srbica ⁴
Zvanične veb stranice	✓	✗	✗	✓
Društvene mreže	✓	✓	✗	✓

Opštine Severna Mitrovica i Leposavić nemaju zvaničnu funkcionalnu veb stranicu, krajnje je zabrinjavajuće kako ni ove dve opštine ni MALS ne preduzimaju korake da zvanični sajtovi budu funkcionalni i potpuni informacijama, kako bi građani bili informisani i imali usluge takođe u elektronskom obliku.

¹ Član 17.2 Administrativno uputstvo MLG Br.04/2018 za transparentnost u opština

² <https://kk.rks-gov.net/mitrovicеејјут>

³ <https://kk.rks-gov.net/mitrovicееверіт>

⁴ <https://kk.rks-gov.net/leposaviq>

⁵ <https://kk.rks-gov.net/skenderaj>

Upotreba službenih jezika tokom objavljivanja

Da bi se obezbedilo multietničko demokratsko društvo, pravni okvir Kosova pruža suštinsku zaštitu jezičkih prava različitih zajednica i obavezuje javne institucije da poštuju jednaku upotrebu službenih jezika.

Zakon o upotrebi službenih jezika na opštinskom nivou u dokumentima objavljenim na opštinskim sajtovima i dalje se ne poštuje, zbog nedovoljnih ljudskih resursa ili nedostatka političke volje. Zbog ovih značajnih izazova, pristup lokalnim javnim službama na jezicima u službenoj upotrebi za nevećinske zajednice na opštinskom nivou i dalje je problematičan.

Zakon o upotrebi jezika na Kosovu obavezuje opštine da obezbede pristup informacijama za sve, kao i da svi dokumenti budu objavljeni na službenim jezicima.⁶ Svako lice ima pravo da komunicira i prima usluge i javna dokumenta od opštinskih institucija i službenika na bilo kom službenom jeziku.

Objavljivanje na veb stranicama na zvaničnim jezicima

	Objave			
	Južna Mitrovica	Severna Mitrovica	Leposavić	Srbica
Albanski Jezik	✓	✗	✗	✓
Srpski Jezik	✗	✗	✗	✗
	Dokumenta			
Albanski Jezik	✓	✗	✗	✓
Srpski Jezik	✗	✗	✗	✗

Opštine Severna Mitrovica i Leposavić i dalje nemaju svoje veb stranice i kao takve nisu bile u mogućnosti da objavljuju obaveštenja i dokumente ni na jednom službenom jeziku.

⁶ Član 7 Zakon Br.02/L-37 za upotrebu jezika

Transparentnost rada skupština opština

Skupština opštine treba da se redovno sastaje radi obavljanja svojih nadležnosti u okviru zakonskih nadležnosti, u skladu sa zakonskim okvirom za lokalnu samoupravu koji je definisao određene kriterijume u pogledu razvoja rada opštinskih organa.

Skupština opštine je najviši predstavnički organ lokalne uprave i istovremeno organ koji je zakonski ovlašćen da nadgleda pružanje usluga od strane izvršne vlasti opštine u skladu sa važećim zakonom. Svaku sednicu skupštine saziva⁷ predsedavajući koji je dužan da obavesti javnost najmanje 7 radnih dana pre održavanja redovnih i 3 radna dana pre vanredne sednice, kao i u roku od jednog dana u slučaju hitnih sednica, objavljivanjem saopštenje na veb stranici zvaničnoj internet stranici opštine, društvenim mrežama ili medijima.

Tokom perioda praćenja zvaničnih sajtova opština Južna Mitrovica i Srbica, NVO REC je utvrdila značajnu razliku između broja sastanaka održanih od strane skupština opština, objavljivanjem zapisnika sa ovih sastanaka na zvaničnim veb stranicama opština.

U poređenju sa šest sednica Skupštine opštine Južna Mitrovica, na sajtu se mogu naći objavljena samo tri zapisnika. Čak je i skupština opštine Srbica objavila samo tri zapisnika sa pet sastanaka održanih tokom ovog perioda praćenja.

Objavljivanje dokumenata od strane opština na zvaničnim veb stranicama

	Južna Mitrovica	Severna Mitrovica	Leposavić	Srbica
Pozivi za sastanke skupština	6/6	×	×	5/5

⁷ Član 43 Zakon Br.03/L-040 za Lokalnu samoupravu

Objavlivanje zapisa od sastanka skupština	3/6	✘	✘	3/5
Objavlivanje skupštinskih odluka	31/31	✘	✘	10/15
Propisi koji su stupili u snazi	2/2	✘	✘	✘

Takođe iz prethodnih praksi dve opštine, Južna Mitrovica i Srbica, tokom decembra objavljene su planovi rada skupština za narednu godinu. Iako je inauguracija skupština opština nakon lokalnih izbora održana krajem novembra 2021. godine i izbor predsednika skupština opština u Srbici⁹ i Južnoj Mitrovici, planovi rada skupština za 2022. godinu nisu objavljeni na zvanične veb stranice.

Odluke gradonačelnika

Skupština opštine ima pravo da zahteva izveštaje i račune od predsednika opštine o ekonomsko-finansijskom stanju i sprovođenju investicionih planova, najmanje jednom u 6 meseci, ili kad god to zatraži skupština.¹⁰ Na osnovu administrativnog uputstva o transparentnosti, izveštaji gradonačelnika treba da budu objavljeni na sajtu opštine zajedno sa ostalim obaveznim dokumentima.

NVO REC tokom perioda praćenja zvaničnih sajtova opština Južna Mitrovica i Srbica, nije naišla na bilo kakav izveštaj objavljen od strane gradonačelnika ovih opština.

⁸ <https://kk.rks-gov.net/skenderaj/news/adelina-spahiu-zgjidhet-kryesuese-e-kuvendit-komunal>

⁹ <https://kk.rks-gov.net/mitroviceejugut/news/vesa-broja-zgjedhet-kryesuese-e-kuvendit-komunal-ne-mitrovice>

¹⁰ Član 58 Zakon Br.03/L-040 za Lokalnu samoupravu

Objavljivanje dokumenata gradonačelnika na zvaničnim veb stranicama

	Južna Mitrovica	Severna Mitrovica	Leposavić	Srbica
Objavljivanje izveštaja gradonačelnika	✘	✘	✘	✘
Odluke gradonačelnika	10/10	✘	✘	✘

Izveštaj budžeta i troškova

Finansijska transparentnost je jedan od glavnih kriterijuma dobrog upravljanja koji utiče na povećanje odgovornosti opštinskih organa prema građanima.

Na lokalnom nivou, mehanizam učešća građana u kreiranju politike je osnovni princip direktne demokratije. Opštine su dužne da uvedu različite standarde javnih rasprava sa građanima. Uprkos važnosti ovog procesa, situacija na terenu je i dalje nezadovoljavajuća i učešće građana nije na pravom nivou u budžetskim raspravama i javnim konsultacijama. Uopšteno govoreći, razlozi slabog učešća se odnose na nedovoljnu informisanost građana i na vreme.

Prema zakonu, gradonačelnik mora pripremiti i dostaviti skupštini opštine tromesečne izveštaje koji pokrivaju fiskalnu godinu do kraja kvartala koji se upravo završio. Ovi izveštaji se moraju dostaviti skupštini opštine, a kopija se mora dostaviti ministru finansija u roku od trideset (30) dana nakon završetka svakog tromesečja, a zatim ih objaviti od strane gradonačelnika na veb stranici opštine.¹¹

Što se tiče finansijskih dokumenata, opštine su dužne da objave godišnje planove budžeta, srednjoročni okvir troškova, najave za budžetske rasprave, kvartalne finansijske izveštaje, revizorske izveštaje itd.

¹¹ Član 45.4 Zakon Br.03/L-048 za upravljanje javnim finansijama i odgovornostima

U periodu jun - decembar 2021. godine, NVO REC je verifikovala objavljivanje dokumenata po opštinama na zvaničnim sajtovima koja je data u donjoj tabeli:

Objavljivanje finansijskih dokumenata opština na zvaničnim veb stranicama

	Južna Mitrovica	Severna Mitrovica	Leposavić	Srbica
Godišnji budžetski planovi	×	×	×	×
Srednjoročni budžetski okvir 2022-2024	1/1	×	×	1/1
Saopštenj ili najave budžetskog saslušanja	8/8	×	×	12/12
Tromesečni finansijski Izveštaj April-Juni 2021	1/1	×	×	1/1
Tromesečni finansijski Izveštaj Juli-Septembar 2021	1/1	×	×	×
Tromesečni finansijski Izveštaj Oktobar-Decembar 2021	×	×	×	×

Zvanični sajtovi javnih institucija su osnovne i najprimenljivije platforme za saopštavanje informacija građanima, pružanje informacija o njihovom obimu, finansijskom upravljanju, aktivnostima nabavke i pristupu javnim dokumentima.

Preporuke

U cilju poboljšanja transparentnosti i odgovornosti lokalnih institucija, odnosno opština: Južna Mitrovica, Severna Mitrovica, Leposavić i Srbica koje su bile monitorisane/praćene, Reconciliation Empowering Communities (REC) su izradile sledeće preporuke.

Opština Južna Mitrovica treba da ažurira i plasira dokumenta na vreme na svoju zvaničnu veb stranicu, u skladu sa zakonom.

U cilju poboljšanja transparentnosti ispravljamo nedostatke i počinjemo da priznajemo sve službene jezike u upotrebi i sva dokumenta koja se objavljuju na jezicima zvaničnika na opštinskom nivou.

Povećati napore za podizanje svesti svih zajednica o njihovim pravima unaprediti jezičke veštine državnih službenika kroz adekvatnu obuku.

Gradonačelnik treba da bude transparentniji i odgovorniji prema građanima i da izveštaj o radu objavi na zvaničnom sajtu.

Budžetski planovi i finansijski izveštaji treba da budu detaljno izrađeni u skladu sa zakonodavstvom i da se redovno objavljuju u rokovima navedenim na zvaničnim veb stranicama.

Opština Severna Mitrovica treba da svoju zvaničnu veb stranicu učini funkcionalnom što je pre moguće u skladu sa zakonom i službenim jezicima i bude dostupna svim građanima.

Ova opština treba da pojača intezitet rada na što transparentnijem sprovođenju aktivnosti i da se svi dokumenti koji do sada nisu objavljeni u elektronskom obliku retroaktivno rade.

Gradonačelnik treba da bude transparentan i odgovoran građanima i da poštuje zakone i uputstva na snazi, uključujući i objavljivanje izveštaja na zvaničnom sajtu.

Opština Leposavić mora što pre da osposobi svoju zvaničnu internet stranicu, u skladu sa zakonom i službenim jezicima, i bude dostupna građanima tog mesta.

Sva dokumenta koja do sada nisu objavljeni u elektronskom obliku, objaviti retroaktivno.

Opština Srbica mora da ažurira i dostavi dokumenta na vreme njegova zvanična veb stranica, a svi dokumenti moraju biti na službenim jezicima kako je predviđeno zakonom.

Gradonačelnik treba da bude transparentniji i odgovorniji prema građanima i da izveštaj o radu i odluke objavi na zvaničnom sajtu.

Budžetski planovi i finansijski izveštaji treba da budu detaljno izrađeni u skladu sa zakonskom regulativom i ne treba zanemariti njihovo redovno objavljivanje u predviđenim rokovima, na zvaničnom sajtu.

USAID
NGA POPULLI AMERIKAN
OD AMERIČKOG NARODA

Ovaj izveštaj je omogućen zahvaljujući velikodušnoj podršci američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Država za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ovog izveštaja je isključiva odgovornost REC-a Reconciliation and Empowering Communities i ne odražava nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Država.

www.rec-kosova.org

